

Onbevangen werken aan het beperken van hinder bij wegwerkzaamheden conform de werkwijze hinderaanpak

Door: Joris Kessels en Pieter van der Veen

Datum: 31-8-2023

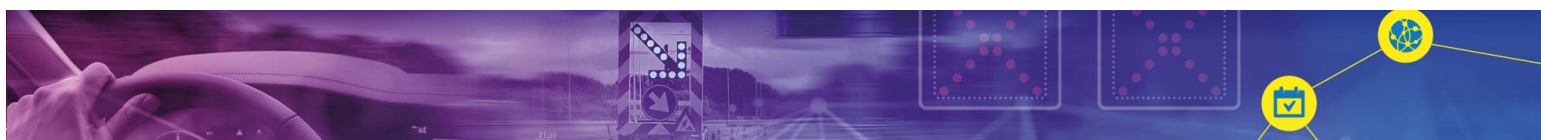
Onlangs heeft Rijkswaterstaat de werkwijze voor het beperken van hinder bij wegwerkzaamheden geactualiseerd. Wat voorheen Minder Hinder heette, noemen we nu de Hinderaanpak. De werkwijze is vooral van belang voor omgevingsmanagers binnen Rijkswaterstaat omdat zij voor een groot deel verantwoordelijk zijn voor de hinderaanpak. Met de werkwijze zorgen we dat we binnen Rijkswaterstaat volgens dezelfde uitgangspunten en principes werken, en op die manier aansluiten bij de huidige bestuurlijke ambities. Maar kan een omgevingsmanager nog voldoende onbevangen ontmoeten? Ons antwoord: "ja". Wordt met dit kader de manier van werken niet te veel dichtgetimmerd? Ons antwoord: "nee". De vernieuwde hinderaanpak biedt veel ruimte voor eigen invulling en vraagt op bepaalde onderdelen zelfs om meer onbevangenheid van de collega's die werken aan het beperken van hinder door wegwerkzaamheden.

De geactualiseerde hinderaanpak

De grote hoeveelheid werkzaamheden, waaronder omvangrijke vervanging en renovatie projecten, leiden in de komende jaren tot een ongekeerde hinderopgave. Dit is mede aanleiding geweest om de manier waarop Rijkswaterstaat werkt aan het beperken van hinder te actualiseren. De goede ervaringen uit het verleden zijn behouden. Maar op een aantal onderdelen zijn noodzakelijke vernieuwingen doorgevoerd en in lijn gebracht met de huidige bestuurlijke ambities. In de basis komt het erop neer dat Rijkswaterstaat de Hinderaanpak plaatst in de aanpak van de mobiliteitstransitie naar slimme en duurzame mobiliteit. In samenwerking met regionale en landelijke partners de hinder **benutten** als katalysator voor de meerjarige/ lange termijn ambitie en doelstellingen op het gebied van mobiliteit.

In de werkwijzer Hinderaanpak van Rijkswaterstaat zijn uitgangspunten en afspraken vastgelegd die sturend zijn en dienen om risico's te beheersen en om efficiënt en effectief te werken. Er staat bijvoorbeeld in beschreven welke planningsprincipes we hanteren en op welke manier we de kosteneffectiviteit van een maatregelpakket met hinderbeperkende maatregelen inschatten. En hoe we de extra reistijd en hinderbeleving meten in relatie tot de streefwaardes van de hinderaanpak. Maar de werkwijzer is geen keurslijf. Wetende dat er geen one-size-fits-all is laat de werkwijze daar waar het gaat om de samenwerking met de

omgeving veel ruimte aan de omgevingsmanager om de “hoe” in te vullen. Daarbij wordt een beroep gedaan op zijn/haar inventiviteit en maatwerk per situatie. De werkwijzer geeft daarbij houvast en inspiratie met tips en tools voor de uitvoering.

Verbinding met andere beleidsdoelen

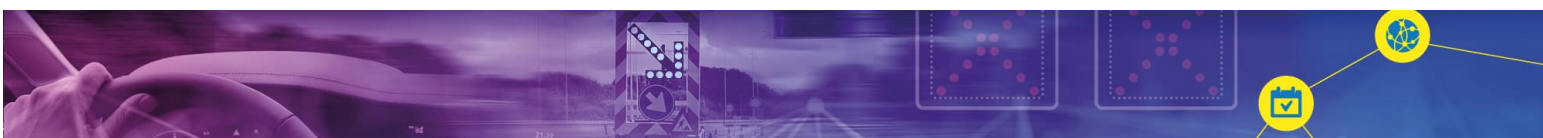
De Hinderaanpak plaatsen in de transitie naar slimme en duurzame mobiliteit betekent dat in de afweging van de verschillende hinderbeperkende maatregelen ook gekeken wordt naar de andere doelstellingen op het gebied van mobiliteit. Het beperken van de verkeershinder door werkzaamheden is nog steeds de primaire doelstelling, maar maatregelen die ook bijdragen aan verkeersveiligheid, duurzaamheid en die een structureel effect hebben krijgen voorrang. Daarbij kunnen in het afwegingsproces ook specifieke regionale mobiliteitsambities meegenomen worden. Denk bijvoorbeeld aan innovatie aanjagen, vervoerarmoede bestrijden, vitaliteit, economie stimuleren, enz. Op deze manier leggen we de basis voor het koppelen van de gebiedsprogramma's en brede regionale mobiliteitsbeleidsambities aan de hinderaanpak van Rijkswaterstaat.

Dit vraagt van de omgevingsmanager een brede blik en in het gesprek met de omgeving een meer onbevangen houding. Om open te staan voor minder traditionele maatregelen en maatregelen die op het eerste oog niet/minder bijdragen aan de beperken van de hinder tijdens de werkzaamheden. En open te staan voor regionale mobiliteitsambities naast de ambities van IenW.

Samenwerking met regionale samenwerkingsorganisaties

De geactualiseerde Hinderaanpak zet in op een meer **projectoverstijgende gebiedsgerichte** aanpak. Daarbij staat de samenwerking met regionale samenwerkingsorganisaties centraal. Er is een grote regionale verscheidenheid in regionale samenwerkingsorganisaties. Denk aan Goedopweg, Groningen Bereikbaar, Zuid-Holland Bereikbaar, Zuid-Limburg Bereikbaar, enz. Daarbij verschilt de ervaring met de hinderaanpak, scope van de bestaande opdracht en activiteiten, regionale verankering, enz. Mede daardoor bestaat er geen vast format hoe de samenwerking eruit ziet. Daar waar regionale samenwerkingsorganisaties nog niet/minder betrokken zijn bij de hinderaanpak blijkt deze samenwerking een zoektocht te zijn wie wat doet en hoe met elkaar de afspraken vast te leggen. Daarbij slaan we soms door in een opdrachtgever – opdrachtnemer relatie en staan project en de samenwerkingsorganisatie te ver van elkaar af om effectief en efficiënt te opereren.

Een meer onbevangen houding waarbij er wederzijds vertrouwen is kan hierbij helpen. Om onbevooroordeeld en ontspannen de samenwerking te verkennen. Te accepteren dat het een leerproces is voor zowel project als samenwerkingsorganisatie. En om de samenwerking naar een hoger niveau te tillen door veel nauwer, als één team, samen te werken in plaats van op afstand van elkaar te opereren.

Verder vooruit in de tijd plannen

Een ander nieuw accent van de Hinderaanpak is dat we verder vooruit **in de tijd** de (indicatieve) planningen van werkzaamheden met ProRail, provincies en gemeenten willen afstemmen. Dit is nodig vanwege de verwachte omvang aan werkzaamheden in combinatie met het gebrek aan restcapaciteit op grote delen van het RWS-netwerk. Op die manier kunnen raakvlakanalyses eerder in de tijd uitgevoerd worden, consequenties eerder worden afgewogen en slots worden vastgelegd.

Dit vraagt van de collega's die in dit planningsproces werkzaam zijn om een meer open houding. Om met elkaar een planning in potlood te delen die nog omgeven is door onzekerheden. Om met elkaar onbevangen de planningen naast elkaar neer te leggen en de raakvlakken te bespreken.

Resumé

De geactualiseerde werkwijze Hinderaanpak van Rijkswaterstaat vraagt van de collega's die zich bezig houden met het beperken van hinder bij wegwerkzaamheden om een meer onbevangen houding. Het biedt een kader met concrete werkinstructies. Maar daar waar het gaat om de samenwerking met de omgeving biedt de werkwijze veel ruimte voor maatwerk. De werkwijzer geeft daarbij houvast en inspiratie met tips en tools voor de uitvoering.

De werkwijze Hinderaanpak is vastgelegd in de werkwijzer van Rijkswaterstaat en [hier](#) te vinden.

